

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 4C/120/2010
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7610209827
Dátum vydania rozhodnutia: 16.04.2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Ernestová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2012:7610209827.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudca JUDr. Alena Ernestová, v právnej veci navrhovateľa Z. U. nar. X.X.XXXX, trvale bytom T. XXX, A., právne zastúpeného JUDr. Jozefom Koľom, advokátom so sídlom v Košiciach, Hutnícka 1, proti odporcovi LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, so sídlom Námestie SNP 8, Banská Bystrica, IČO: 36 038 351, o určenie miery zodpovednosti za pracovný úraz takto

rozhodol:

Súd určuje, že odporca je zodpovedný za pracovný úraz navrhovateľa, ktorý utrpel dňa 5.5.2010, v plnom rozsahu.

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi na účet právneho zástupcu navrhovateľa JUDr. Jozefa Koľa náhradu trov konania vo výške 749,99 eur, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odporca je povinný zaplatiť štátu na účet tunajšieho súdu náhradu trov preddavkovaného znalečného vo výške 301,65 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odporca je povinný zaplatiť štátu z titulu súdneho poplatku 99,50 eur taktiež do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal určenia plnej zodpovednosti odporcu za pracovný úraz, ktorý utrpel pri výkone pracovnej činnosti dňa 5.5.2010. Žiadal priznať náhradu trov konania. Uviedol, že u žalovaného účastníka pracuje na základe pracovnej zmluvy v pracovnom zaradení ako pilčík pri ťažbe dreva. Dňa 5.5.2010 pri výkone pracovnej činnosti utrpel pracovný úraz, ktorý odporca síce uznal ako pracovný a spísal záznam o registrovanom úraze, ale stanovil rozsah zodpovednosti žalovaného účastníka na 25 %. Navrhovateľ nesúhlasil s popisom priebehu úrazového deja z dôvodu, že žiadnym spôsobom nepopisuje terén, v ktorom boli práce vykonávané a odmietol záznam o pracovnom úraze podpísať. V návrhu popisoval výkon pracovnej činnosti ťažby dreva, ktorá sa realizovala v podmienkach výrazne strmého svahu cca 70 % na základe príkazu nadriadených. Ťažba bola realizovaná s použitím lanovky Larix Combi (H). Pri výkone ťažobných prác bolo postupované obvyklým spôsobom, pričom práce vykonávané v uvedenom teréne navrhovateľ pokladal za rizikové a veľmi náročné. K samotnému úrazu došlo uprostred pracovnej smeny v čase, keď ako viazač pri približovaní dreva zapol kmeň, vzdialil sa na bezpečné miesto a dal strojníkovi pokyn na ťahanie lana. Po pritiahnutí cca 10-15 metrov sa približovaný kmeň zasekol v teréne o peň, čo spôsobilo pritiahnutie nosného lana k zemi, následne došlo k odtrhnutiu ťažného lana, čím sa nosné lano vymrštilo a nastali kmitavé pohyby. Tento proces spôsobil, že došlo k vymršteniu vozíka, ktorý sa posúval po nosnom lane, zo zarážok a vozík letel nekontrolovateľne smerom na navrhovateľa, pričom sa tak stalo pri váhe vozíka cca 80 kg v teréne so sklonom 70 %. V snahe vyhnúť sa letiacemu vozíku, podľa tvrdenia navrhovateľa, si zachránil život tým, že sa hodil na zem mimo miesta predpokladaného dopadu. Vozík dopadol približne dva metre na miesto, kde stál pôvodne. Pri páde na skalnatý terén a starú drevnú hmotu v teréne, došlo k poškodeniu zdravia navrhovateľa a to k poraneniu nôh. Podľa tvrdenia navrhovateľa sa jednalo o časový moment trvajúci cca 3 sekundy. Odporca v zázname o registrovanom pracovnom úraze konštatuje, že navrhovateľ ako zamestnanec porušil bezpečnostné

predpisy, používal nebezpečné postupy, zotrval v ohrozenom priestore a podľa vyjadrenia strojníka nedal povel na zastavenie lanovky pri zaseknutí kmeňa. Navrhovateľ však uvádza, že si nie je vedomý žiadneho porušenia povinností ani bezpečnostných predpisov. V zázname o pracovnom úraze odporca ani neuvádza, ktoré bezpečnostné predpisy mal navrhovateľ porušiť a podľa názoru navrhovateľa ide o všeobecné nepodložené tvrdenie. Opakovane tvrdil, že pri výkone práce spolu so strojníkom postupoval štandardným spôsobom a úplne poprel tvrdenie odporcu, že sa mal zdržiavať v ohrozenom priestore. Poukázal na skutočnosť, že k úrazu došlo po náhodnej udalosti, ktorou bolo roztrhnutie ťažného lana, čo spôsobilo následné rozkmitanie nosného lana a vymrštenie vozíka vo veľmi krátkom časovom slede, čo v žiadnom prípade nemohol predpokladať. K návrhu pripojil čestné prehlásenie vedúceho skupiny Z. E. - strojníka, ktoré mu tento pracovník poskytol na základe požiadania po tom, ako bol nepravdivo spísaný záznam o úraze. Navrhovateľ už v návrhu žiadal súd o zabezpečenie dokumentácie od lanovky Larix Combi (H), zabezpečenie dokladu o platnej revízii resp. potvrdenie technického stavu tohto zariadenia a jeho spôsobilosti na prevádzkovanie. Takýto procesný návrh na vykonanie dokazovania podal z dôvodu, že používaný vozík nemal brzdu, na čo nadriadených opakovane upozorňoval. Tvrdil, že v minulosti pracoval aj u iných zamestnávateľov a pri tomto spôsobe ťažby dreva boli používané vozíky, ktoré boli brzdou vybavené.

Naliehavosť právneho záujmu už v žalobnom návrhu navrhovateľ odôvodňoval tvrdením, že v administratívnom konaní pred sociálnou poisťovňou si uplatnil nároky z titulu úrazového poistenia. Sociálna poisťovňa je však viazaná stanoviskom žalovaného účastníka pokiaľ ide o určenie úrazových dávok podľa miery zavinenia. Navrhovateľ oznámil Sociálnej poisťovni, pobočka Banská Bystrica podaním z 28.5.2010 svoj nesúhlas s postupom odporcu a v prípade jeho nezmeneného postoja navrhol prerušenie administratívneho konania. Keďže odporca podľa oznámenia sociálnej poisťovne zo dňa 1.7.2010 trval na ním stanovenej miere zodpovednosti, sociálna poisťovňa vyžiadala od navrhovateľa predloženie žalobného návrhu na súd, na základe čoho mala rozhodnúť o prerušení konania. V ďalšom navrhovateľ tvrdil, že na strane odporcu nie sú dané dôvody na čiastočné zbavenie sa zodpovednosti podľa § 196 ods. 2 Zákonníka práce, nakoľko odporca zodpovedá za pracovný úraz v zmysle § 197 Zákonníka práce a v plnom rozsahu na návrhu trval.

Odporca navrhol žalobný návrh navrhovateľa zamietnuť. Vo vzťahu k vyžiadaniu dokumentácie od lanovky Larix Combi (H) a dokladu o platnej revízii resp. potvrdenia o technickom stave zariadenia a jeho spôsobilosti na prevádzkovanie uviedol, že tento typ lanovky nie je zahrnutý vo vyhláske MLaVHaD SR č. 508/2009 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s technickými zariadeniami tlakovými, zdvíhacími, elektrickými a plynovými a ktorou sa ustanovujú technické zariadenia, ktoré sa považujú za vyhradené technické zariadenia. Preto nie sú stanovené v zmysle uvedenej vyhlášky odborné skúšky a odborné prehliadky lesných lanových dráh. Na lesné lanovky sa vzťahuje SPN 470005-3 a technické podmienky výrobcu, kde sú stanovené len prehliadky po demontáži lesnej lanovky a to technológom a vedúcim pracovnej skupiny vyškoleným na túto činnosť. K uvedenej lanovke je vedený denník - vozový zošit lanovky, v ktorom sú uvedené všetky údaje ohľadom lanovky (poruchy, závady a odstránenie týchto závad), ktoré kontroluje prevádzkový technik zdvíhacích zariadení spolu s vedúcim skupiny. Práve vedúci pracovnej skupiny - strojník je zodpovedný pred samotnou prevádzkou lanovky skontrolovať celé zariadenie vrátane pohonnej stanice, nosného lana a jeho kotvenie, vratné a ťažné lano, vozík, upínacie zariadenie vrátane bremena a viazacie prostriedky. Ostatné veci - hlavné nosné lano kontroluje vedúci pracovnej skupiny po demontáži lesnej lanovky. Ku tvrdeniu navrhovateľa, že vozík nemal brzdu odporca uviedol, že tento typ ťažného zariadenia brzdu nemá. Brzda sa nachádza len na navíjacom bubne ťažného lana a vozík je na nosné lano nasedený pomocou dvojklapkového behúňa, ktorého západky zaistujú vozík proti vyskočeniu z nosného lana. Ťažné lano z lanovky sa prevlečie hornou navádzacou klapkou, potom padacou klapkou a jeho koniec sa zaistí svorkovou príložkou alebo 2 lanovkovými svorkami. Teda vozík nemá technicky samostatne namontovanú brzdu od výrobcu, ktorým je Výskumná stanica Masarykův les, Česká republika. K samotnému návrhu odporca uviedol, že k poškodeniu zdravia došlo porušením povinností navrhovateľa. Povinnosťou navrhovateľa bolo v deň 5.5.2010, kedy došlo k úrazovému deju, vykonávať približovanie dreva ako viazač bremien na ťažné lano lanovky, teda na činnosť, na ktorú má tento pracovník oprávnenie. Navrhovateľ po upnutí kmeňa reťazovým úväzkom dal signál strojníkovi lanovky na ťahanie nákladu. Strojník ťahal kmeň cca 10-15 m, kedy sa kmeň zasekol o peň predtým zrezaného stromu. Tým, že sa lanovka snažila ďalej ťahať zaseknutý náklad, nosné lano sa ťahom a odporom kmeňa naplo, pritiahlo až k zemi, v tom momente došlo v lanovom systéme k vysokému pnutiu, ktoré sa nepretržite zvyšovalo, čo malo za následok vymrštenie vozíka z nosného lana a jeho nekontrolovateľný pád. Podľa komisie, ktorá šetrila úraz na mieste samom, navrhovateľ nemal stáť pod nosným lanom a pod bremenom vo vzdialenosti 31 metrov, ale podľa technologického postupu a vykonaného školenia mal stáť nad bremenom a mimo nosného lana. Teda odporca vo vyjadrení tvrdil, že navrhovateľ stál pod nosným lanom a pod bremenom. Vzdialenosť od bremena podľa viditeľnosti na

bremeno sa dodržiava podľa rozhodnutia viazača, ktorý má bremeno sledovať od upnutia po celej prepravovanej dráhe približovaného bremena (pravidlá MLVD 3/89, § 10 ods. 11). Akonáhle zistí viazač, teda navrhovateľ, závalu rôzneho druhu, okamžite dáva pokyn na zastavenie t.j. ukončenie približovania. Podľa tvrdenia odporcu navrhovateľ bol 31 metrov vzdialený, nevenoval dostatočnú pozornosť vykonávanej činnosti, došlo k nehode lanového systému z dôvodu, že nedal okamžitý povel k zastaveniu. Tým, že nedal okamžitý povel k zastaveniu, došlo k odtrhnutiu ťažného lana, čo spôsobilo vrátenie nosného lana do pôvodnej polohy, nakoľko zarážky ťažného lana boli odtrhnuté a na nosnom lane nemalo čo zadržať vozík, ktorý sa začal pohybovať po nosnom lane smerom nadol priamo na viazača bremien t.j. navrhovateľa, ktorý stál pod nosným lanom. Navrhovateľ zle vyhodnotil vzniknutú situáciu a po tom, čo nedal signál na zastavenie vozíka sa premiestnil spod nosného lana do boku 4,6 metrov smerom doľava do priestoru, kde utrpel úraz. Navrhovateľ podľa tvrdenia odporcu stál v čase vzniku úrazu v ohrozenom priestore nosného lana (pod nosným lanom a pod bremenom), čím porušil pravidlá MLVD č. 3/89, § 15 ods. 2. Podľa bezpečnostných školení, ktoré absolvoval, sa mal nachádzať nad bremenom a mimo nosného lana vo vzdialenosti, ktorú on sám posúdi. Odporca navrhol vypočítť na preukázanie ním tvrdených skutočností svedkov, predložil listinné dôkazy a to pravidlá MLVD č. 3/89, STN 4705, fotodokumentáciu, náčrt ohrozeného priestoru, návod k obsluhu a údržbe lanovky s odkazom na obsah vyhlášky č. 508/2009 Z.z.

Podľa § 80c O.s.p., návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Súd má za to, že naliehavosť právneho záujmu na tejto určovacej žalobe je daná, nakoľko určenie miery zodpovednosti má vplyv na nároky navrhovateľa z titulu úrazového poistenia v administratívnom konaní pred sociálnou poisťovňou, ktorá je viazaná stanoviskom zamestnávateľa, pokiaľ ide o určenie úrazových dávok podľa miery zavinenia.

Po konštatovaní naliehavosti právneho záujmu na takejto určovacej žalobe súd vykonal dokazovanie, podrobne vypočul účastníkov konania, svedkov Z. E., P.. A. V., A. V., Z. F., oboznámil sa s listinnými dôkazmi. V priebehu dokazovania výsluchom účastníkov konania a navrhnutých svedkov odporca navrhol vykonať dokazovanie znalcom z odboru bezpečnosti práce, ktorý mal určiť ohrozený priestor lanovkového pracoviska v nadväznosti na určenie miesta, kde sa navrhovateľ nachádzal a kde by sa mal nachádzať v čase pracovného úrazu pri dodržaní zásad bezpečnosti práce. Navrhovateľ súhlasil so znaleckým dokazovaním a žiadal, aby sa znalec vyjadril k zisteniu, či vychádzajúc z popisu terénu a skutočne vykonávanej práce v tomto teréne podľa výpovede svedka Z. E. a navrhovateľa situácia, ktorá vznikla odtrhnutím ťažného lana a vozíka, bola priamym ohrozením života alebo zdravia navrhovateľa. Súd preto v konaní nariadil znalecké dokazovanie a za znalca ustanovil Ing. C. M., znalca z odboru bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci. Na základe vykonaného dokazovania zistil tento skutkový stav:

Na základe pracovnej zmluvy uzavretej medzi navrhovateľom a odporcom dňa 27.7.2009 a jej dodatku z 2.12.2009, navrhovateľ pracoval u odporcu v pracovnom zaradení lesný robotník s charakteristikou práce - práca s lanovkou, ťažba a približovanie dreva. Súčasťou zmluvy a jej dodatku mala byť pracovná náplň, ktorá je súčasťou dohody o zmene pracovných podmienok z 2.12.2009, ktorá súdu však nebola predložená a podľa tvrdenia navrhovateľa ju tento ani neobdržal. Dňa 5.5.2010 navrhovateľ pracoval v teréne Stará Voda a v zmysle pracovnej zmluvy spolu so strojníkom Z. E., ktorý bol vedúcim pracovnej skupiny, vykonával ťažbu dreva. V konaní nebolo sporné, že terén, na ktorom sa drevo ťažilo bol strmý a zo smeru traktora a ťažnej veže k ukotveniu nosného lana o strom sa terén zvažoval až do výšky 70 % sklonu. Z výpovede navrhovateľa, ale i zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že išlo nielen o 70 % sklon terénu z pohľadu ťažnej veže, teda navijaka lanovky, ale aj o sklon a zvažovanie terénu od nosného lana smerom doľava z pohľadu od vrchnej kotvy, čo je nepochybne zrejmé aj z pripojenej fotodokumentácie, najmä z fotosnímkou č. 6, ktorá je súčasťou znaleckého posudku. K úrazovému deju došlo 5.5.2010 uprostred pracovnej smeny v čase, keď navrhovateľ ako viazač približoval tretiu časť kmeňa jedle po tom, čo predchádzajúce dve časti boli bezpečne priblížené. Podľa tvrdenia navrhovateľa štandardným spôsobom približoval drevnú hmotu tak, že ju ukotvil o ťažné lano, pripevnil ťažné lano k vozíku tak, že prechádzalo cez kladky vozíka a pomocnú kladku. Po ukotvení nákladu a jeho upnutí podľa tvrdenia odstúpil spod nosného lana pri pohľade zo spodnej kotvy naľavo, pri pohľade z vrchnej kotvy, teda od ťažnej veže napravo tak, že bol vzdialený asi 4 m, podľa znalca 4,6 m od nosného lana. Podľa tvrdenia navrhovateľa dal pokyn strojníkovi Z. E. na približovanie nákladu práve z tohto miesta a približovanie bremena sledoval. Asi po 10-15 m približovania, bližšie k strojníkovi, došlo k zaseknutiu nákladu o zrezaný peň a navrhovateľ tvrdí, že vysielacťou dal strojníkovi pokyn na zastavenie približovania. Napriek tomu, že strojník približovanie zastavil, došlo k pretrhnutiu ťažného lana, k uvoľneniu nosného lana, ktoré sa rozkmitalo, čo malo za následok vymrštenie vozíka

smerom na navrhovateľa. Navrhovateľ reagoval tak, že sa hodil doľava smerom od lana a podľa jeho výpovede vymrštený vozík dopadol na to miesto, kde stál predtým, teda 1-1,5 m za navrhovateľa od miesta, na ktoré sa hodil. Tvrdil, že pokiaľ by zostal na pôvodnom mieste, došlo by k smrteľnému úrazu. V dôsledku toho, že sa navrhovateľ hodil, teda spadol na skalnatý terén a starú drevnú hmotu, došlo k poškodeniu zdravia a to k poraneniu nôh. Podľa účastníckej výpovede navrhovateľa celý úrazový dej trval asi 3 sekundy. Pri tejto ťažbe dreva boli prítomní iba dvaja pracovníci pracovnej skupiny - navrhovateľ a strojník Z. E., ktorý bol vedúcim pracovnej skupiny. Pracovný úraz bol šetrený pracovníkmi odporcu, ktorí opísali priebeh úrazu zhodne s tvrdením navrhovateľa, ktorý však namieta absenciu popisu terénu, v ktorom boli práce vykonávané, čo malo výrazný vplyv na pravdivosť popisu úrazového deja. V zázname o pracovnom úraze sa tiež uvádza, že bolo zistené zo strany navrhovateľa porušenie bezpečnostných predpisov, používanie nebezpečných postupov s tým, že sa navrhovateľ nachádzal v ohrozenom priestore a podľa vyjadrenia strojníka Z. E. nedal povel na zastavenie lanovky, keď sa kmeň zasekol o peň. Tento záznam o pracovnom úraze navrhovateľ odmietol podpísať.

Z. E., ktorý bol prítomný pri samotnom úrazovom deji, podpísal čestné prehlásenie o tom, že v zázname o registrovanom úraze je jeho výpoveď nepravdivá. V čestnom prehlásení uviedol, že nie je pravdou, že pri spísaní pracovného úrazu tvrdil, že navrhovateľ povel na zastavenie nedal, pretože v danom okamihu, ani z jeho pohľadu vzhľadom na úrazový dej prebiehajúci za 2-3 sekundy, to nebolo možné. Vedúci skupiny - strojník Z. E.Ľ. bol vypočutý ako svedok. U odporcu pracuje ako lesný mechanizátor a 5.5.2010 mal na starosti približovanie kmeňov tak, že diaľkovo ovládal nosné a ťažné lano. V rozpore s obsahom čestného prehlásenia, ktoré podpísal na protest proti spísanému pracovnému úraze uviedol, že na tomto čestnom prehlásení netrvá a podpísal ho iba na žiadosť navrhovateľa. Pravdivý popis pracovného úrazu je ten popis, ktorý bol spísaný dňa 15.6.2010 a ktorý na základe ústneho vysvetlenia tohto svedka spísal pracovník odporcu V.. Podľa tohto svedka navrhovateľ, keď dal svedkovi ako strojníkovi pokyn na približovanie, stál za približovaným kmeňom a keď tento svedok začal kmeň ťahať a približovať, navrhovateľ sa presunul na ľavú stranu z pohľadu spodnej kotvy, pretože sa tam nachádzali ďalšie kmene, ktoré bolo potrebné približovať. Práve podľa tvrdenia odporcu sa presunul na ohrozené miesto. Tento svedok tvrdil, že nemá vedomosť o tom a nepamätá si, že by mu navrhovateľ dal povel na zastavenie, keď zistil, že došlo k zakliesneniu kmeňa o peň. Pripustil, že možno tento povel na zastavenie dal, ale svedok to nepočul a začal povoľovať ťažné lano sám. Vyjadril pochybnosť, či navrhovateľ sledoval priblíženie kmeňa, ktorý ukotvil, keďže odišiel z miesta, z ktorého mu dal pokyn na približovanie, na druhú stranu k ďalším kmeňom. Tiež potvrdil, že sa pracovalo v teréne, ktorý bol strmý a ktorý sa zvažoval podľa svedka cca 60 stupňov. Napriek jeho tvrdeniu, že pracovníci boli poučení o pravidlách bezpečnosti práce a podpísovali poučenie, jednoznačne sa vyjadril tak, že nemá vedomosť o tom, čo je ohrozený priestor a nevedel vymedziť ohrozený priestor na mieste úrazu (č.l. 119 spisu). Svedok tiež potvrdil, že podľa školenia o pravidlách bezpečnosti práce boli pracovníci školení tak, že približovanie kmeňa má sledovať ten, kto ho ukotví až dovtedy, kým ho nevidí ten, kto ho približuje, teda svedok. Podľa jeho svedeckej výpovede v súvislosti s týmto vyjadrením, k zakliesneniu kmeňa približovaného stromu o peň došlo bližšie k svedkovi, teda bližšie k traktoru a veži a nie bližšie k miestu ukotvenia. Vyjadril názor, že navrhovateľ úrazový dej nezavinil úmyselným konaním, pretože nenesie zodpovednosť za to, že došlo k roztrhnutiu lana.

Vyhodnotením tejto svedeckej výpovede súd dospel k záveru, že výsluchom tohto svedka nebolo preukázané:

1. že navrhovateľ nedal povel na zastavenie, keď zistil, že došlo k zakliesneniu kmeňa o peň
2. bolo preukázané, že k zakliesneniu približovaného bremena došlo bližšie k traktoru a veži, teda k samotnému svedkovi a strojníkovi a teda bremeno už mal sledovať svedok
3. približovanie kmeňa má sledovať ten, kto ho ukotví, ale aj ten, kto ho približuje
4. k roztrhnutiu ťažného lana nedošlo úmyselným konaním navrhovateľa
5. potvrdil zvažovanie terénu a jeho spád najmenej v sklone 60 stupňov
6. svedok napriek tomu, že sa podrobil školeniu o pravidlách bezpečnosti práce, ktoré bolo vykonané priamo v teréne, absolútne nemal vedomosť o pojme ohrozený priestor a nevedel vymedziť ohrozený priestor v samotnej lokalite na mieste úrazu.

Svedok Ing. A. V. je vedúcim strediska u žalovaného účastníka a zodpovedá za chod strediska a jeho hospodárenie. Ako svedok bol vypočutý z dôvodu, že po doručení hlásenia o pracovnom úraze dal pracovný úraz prešetriť priamym nadriadeným odporcu F. a ďalším členom komisie V.. Po prešetrení pracovného úrazu a úrazového deja komisia dospela k záveru, že navrhovateľ porušil pravidlá bezpečnosti práce, pretože nerešpektoval závery školení, na ktorých bol poučovaný o tom, akým spôsobom má prácu na tom ktorom konkrétnom pracovisku vykonávať. Vypovedal o povinnosti odporcu

vykonávať školenia bezpečnosti práce s povinnou účasťou pracovníkov, ktorých prítomnosť sa zapisuje do prezenčnej listiny. V každom novom teréne, v ktorom sa začína s prácou, je pracovná skupina poučená priamo nadriadeným, v tomto prípade svedkom F. a predmetom poučenia je poučenie o sklone terénu, terénnych podmienkach a podmienkach výkonu práce, ktoré sa berie na vedomie podpisom. Svedok trval na porušení podmienok bezpečnosti práce tvrdiac, že navrhovateľ stál priamo pod približovaným kmeňom, pričom v zmysle predpisov mal stáť nad približovaným kmeňom, nemal stáť pod nosným lanom a vôbec nemal stáť na druhej strane nosného lana, teda nemal prejsť do protismeru. V tomto prípade sa protismerom myslí priestor nachádzajúci sa vľavo z pohľadu spodnej kotvy a priestor vpravo z pohľadu vrchnej kotvy, teda ťažobnej veže traktora. Svedok opätovne zdôrazňoval, že navrhovateľ sa nemal nachádzať v tomto priestore a bezpečným priestorom preňho malo byť miesto za približovaným kmeňom a nie pod kmeňom. Svedok sa vyjadroval aj k navrhovateľom namietanej životnosti ťažného a nosného lana. Nosné lano je menené každých 3-5 rokov a ťažné lano sa opotrebuje podľa výkonu, teda podľa množstva vyťaženého drevnej hmoty, čo v prípade skupiny navrhovateľa bola životnosť ťažného lana dva roky. Podľa tvrdenia svedka mal navrhovateľovu požiadavku na výmenu ťažného lana vzniknúť lesný mechanizátor E.L. u svedka F. - operátora nasadenia lesnej techniky.

Zo svedeckej výpovede tohto svedka vyplýva, že ohrozený priestor vymedzil rozdielne od znalca, ktorý ohrozený priestor vyznačil trojuholníkom s prerušovanými stranami, pričom mimo tohto priestoru, ktoré sa nachádza podľa tohto svedka „v protistrane“, sa navrhovateľ nachádzať mohol.

Svedok V. je zamestnaný u odporcu ako technik pre opravy a servis lesnej techniky. Bol členom komisie, ktorá šetrila pracovný úraz a úrazový dej. Vypovedal o tom, že po vyšetrení úrazového deja a pohybu navrhovateľa došli k záveru, že navrhovateľ porušil predpisy bezpečnosti pri práci tvrdiac, že za pracovný úraz nesie zodpovednosť navrhovateľ. Napriek tomu, že absolvoval školenie zamestnancov z bezpečnosti pri práci, predpisy porušil. Svedok predložil súdu záznam o školení zamestnancov spolu s prezenčnou listinou. Z výpovede tohto svedka vyplýva, že navrhovateľovi sa kladie za vinu skutočnosť, že pri približovaní kmeňa stromu sa zdržiaval v ohrozenom priestore. Pritom z predpisov odporcu jednoznačne vyplýva, že navrhovateľ môže stáť iba za kmeňom a to nad ním a nikde inde. Súčasťou školenia bolo aj školenie o ohrozenom priestore. Tento svedok prostredníctvom zástupkyne odporcu predložil nielen záznam o školení zamestnancov BOZP spolu s prezenčnou listinou, ale aj technologický protokol - zákazkový list pre prácu z ťažbovej činnosti a školenie BOZP a týmito listinnými dôkazmi preukázal, že navrhovateľ bol dňa 21.4.2010 školený z pravidiel bezpečnosti pri práci. Z technologického protokolu vyplýva, že ide o lokalitu Stará Voda, v ktorej sa ťažilo následne 5.5.2010, pričom šlo o terén s únosnou pôdou, trvalými vodnými zdrojmi, prízemnou vegetáciou, podmáčaným stanovišťom a prirodzeným zmladením s priemerným sklonom pre ťažbu 70 % a približovanie 70 %. Zo záznamového listu bezpečnosti ochrany zdravia pri práci vyplýva, že školenia sa navrhovateľ zúčastnil. V súvislosti s výpoveďou tohto svedka bolo súdu predložený aj záznam o školení zamestnancov z BOZP, pričom išlo o periodické školenie s overovaním vedomostí formou testu a z výsledku overovania vedomostí. Z prezenčnej listiny zo dňa 5.1.2010 vyplýva, že navrhovateľ sa školenia zúčastnil a prosperel.

Z výpovede tohto svedka vyplýva, že svedok preukázal, že odporca organizoval školenia o bezpečnosti práce, preukázal túto skutočnosť listinnými dôkazmi, preukázal tú skutočnosť, že navrhovateľ sa zúčastnil periodického školenia 5.1.2010, ale zúčastnil sa aj poučenia o pravidlách bezpečnosti práce priamo v teréne dňa 21.4.2010. Z výpovede tohto svedka však vyplýva aj iný spôsob vymedzenia ohrozeného priestoru a to, že navrhovateľ mohol stáť iba za kmeňom a to nad ním a „nikde inde“.

Svedok Z. F. bol v čase nehodovej udalosti priamym nadriadeným navrhovateľa a pracoval ako technik operačného nasadenia lesnej techniky. Bol členom komisie, ktorá šetrila na mieste pracovný úraz, realizovala fotodokumentáciu a vypočula jediného svedka úrazového deja Z. E., s ktorým bol spísaný záznam, popisujúci priebeh úrazového deja a situáciu, za ktorej k nemu došlo. Svedok okrem iných tvrdení, ktoré nemajú vplyv na rozhodnutie v merite veci a ktorými popisoval komunikáciu s navrhovateľom vo vzťahu k pracovnému úrazu, keďže záznam o pracovnom úraze navrhovateľ odmietol podpísať, potvrdil tú skutočnosť, že navrhovateľ bol školený z pravidiel bezpečnosti práce a to aj periodicky, ale aj v samotnom teréne lokality Stará Voda, s číslom lokality 345110, ktoré zodpovedá aj číslu v úkolovom liste. Pre pracovnú skupinu navrhovateľa toto školenie bolo realizované od 21.4.2010 do 3.5.2010. S pracovnou skupinou, ktorej členom bol navrhovateľ, bola všeobecná spokojnosť, skupina vyťažila množstvo drevnej hmoty podľa úkolových listov a nikdy nebolo zistené žiadne porušenie pravidiel bezpečnosti práce. I tento svedok skonštatoval ako člen komisie, ktorá šetrila úrazový dej, že k úrazu došlo v dôsledku porušenia bezpečnostných predpisov zo strany navrhovateľa a takto bol spísaný aj záznam o registrovanom pracovnom úraze.

Na žiadosť navrhovateľa súd vyžiadal správu od Úradu verejného zdravotníctva SR o tom, či práce, ktoré navrhovateľ vykonával v zmysle pracovnej zmluvy, sú rizikovými prácami a majú byť zaradené do 3. alebo 4. kategórie rizikových prác, pričom ide o lesného robotníka, pre ktorého je charakteristická práca s motorovou pílou, práca s lanovkou pri ťažbe a približovanie dreva. Podľa oznámenia Úradu verejného zdravotníctva SR, zaradenie prác medzi rizikové práce nemá súvislosť s možným pracovným úrazom, jeho predchádzaním, ani s určovaním zodpovednosti zamestnávateľa za vznik pracovného úrazu. Kritériom pre zaradenie práce do 3. alebo 4. kategórie je hodnotenie bežnej každodennej expozície a možnosť zachytiť začínajúce zmeny, zatiaľ čo pracovný úraz je úrazový dej, ktorý je náhly a nepredvídateľný a nie je mu obvykle možné predchádzať vykonávaním LPP t.j. lekárskeho povinných prehliadok. Z tohto vyjadrenia vyplýva, že zaradenie pracovnej činnosti navrhovateľa medzi rizikové práce nemá príčinnú súvislosť s možným pracovným úrazom, predchádzaním tomuto pracovnému úrazu a ani určovaním zodpovednosti zamestnávateľa za vznik pracovného úrazu.

Na návrh žalovaného účastníka súd nariadil vo veci dokazovanie znalcom z odboru bezpečnosti práce, ktorý mal určiť ohrozený priestor lanovkového pracoviska v nadväznosti na určenie miesta, kde sa navrhovateľ nachádzal a kde by sa mal nachádzať v čase pracovného úrazu pri dodržaní zásad bezpečnosti práce. Súčasne znalcovi na návrh navrhovateľa bola položená aj otázka, či vychádzajúc z popisu terénu, skutočne vykonávanej práce v tomto teréne podľa výpovede svedka Z. E. a navrhovateľa, situácia, ktorá vznikla odtrhnutím ťažného lana a vymrštením vozíka bola priamym ohrozením života alebo zdravia navrhovateľa.

Z obsiahleho znaleckého posudku, do ktorého znalec preniesol obsah súdneho spisu s totožným popisom vyjadrení účastníkov konania a svedkov vyplýva, že znalec šetril priebeh úrazového deja na mieste samom za prítomnosti a asistencie pracovníkov žalovaného účastníka, vyhotovil fotodokumentáciu, grafickú prílohu k znaleckému posudku a posudok vyhotovil alternatívne. Z prílohy k znaleckému posudku, ktorá je grafickým znázornením pôsobenia fyzikálnych síl vyplýva, že znalec označil krúžkom s krížikom stanovište číslo 1 a stanovište číslo 2. Vo vzťahu k určeniu ohrozeného priestoru lanovkového pracoviska v nadväznosti na určenie miesta, kde by sa navrhovateľ nachádzal a kde by sa mal nachádzať v čase úrazu pri dodržaní zásad bezpečnosti práce vyplýva, že stanovište č. 1 podľa grafického znázornenia pôsobenia fyzikálnych síl pôsobiacich počas približovania nákladu 5.5.2010 v čase okolo 11.00 hod. pomocou lesnej lanovky označenej Larix Combi (H) je stanoviskom, ktoré bolo pre navrhovateľa bezpečné v akceptovateľnej miere pri zohľadnení všetkých rizík, ohrození a nebezpečenstiev, ktoré sa pri svahovitosti terénu 70 % okolo spíleného stromu vyskytovali. Stanovište č. 2, pri zohľadnení hlavne mechanických ohrození, bolo pre navrhovateľa ohrozeným priestorom z dôvodu pôsobenia gravitačnej energie náhodného zosuvu kameňov, ktoré mohol vyvolať pohyb nákladu po kamenistom teréne, nekontrolovateľného pohybu nákladu po svahovitom teréne napriek skutočnosti, že náklad bol upevnený o ťažné lano a prebiehal proces približovania pod nosné lano, z dôvodu skrytej energie v samotnom ťažnom lane v prípade roztrhnutia sa lana, keď sa energia uvoľní v smere približovania nákladu, v dôsledku uvoľnenej skrytej energie v ťažnom lane po prekonaní medze pevnosti ťažného lana, keď po roztrhnutí sa nosné lano správa ako uvoľnená tetiva luku a ťažné lano s vozíkom ako šíp. Toto stanovište je ohrozeným priestorom aj z dôvodu rôznych síl pôsobiacich na nosné lano (kmitavosť pohybu vozíka na nosnom lane vrátane gravitačnej sily, ktorú vytvorila hmotnosť vozíka a sklon terénu).

Znalec na otázku č. 2, teda zistenie, či vychádzajúc z popisu prác a skutočne vykonávanej práce podľa popisu svedka Z. E. a navrhovateľa situácia, ktorá vznikla odtrhnutím ťažného lana a vymrštením vozíka, bola priamym ohrozením života alebo zdravia navrhovateľa, odpovedal alternatívne. V prípade, že by navrhovateľ po upevnení nákladu na ťažné lano dal pokyn na približovanie a stál na stanovišti č. 1, ktoré bolo v čase približovania nákladu najbezpečnejšie aj s najlepšou viditeľnosťou na približovaný náklad, nakoľko v zmysle pravidiel o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, ťažbe, sústreďovaní, odvoze a manipulácii dreva, bol navrhovateľ v zmysle § 10 ods. 11 týchto pravidiel MLVD č. 3/89 povinný sledovať sústreďovanie kmeňov. Za predpokladu, že by navrhovateľ dal pokyn náklad ťahať a približovať zo stanovišťa č. 2, kde neskôr došlo k ohrozeniu jeho osoby letiacim vozíkom, tak navrhovateľ porušil ustanovenie § 12 ods. 2 písm. a/, c/ bod 2 zákona č. 124/2006 Z.z. tým, že si sám zvolil svoje stanovište na sledovanie postupu približovania nákladu, vstúpil do ohrozeného priestoru, nechránil si svoje zdravie, opustil bezpečný priestor nad približovaným nákladom lanovky a prešiel na opačnú stranu nosného lana lanovky. Podľa znalca porušil zákaz sústreďovať drevo v priestore, ktoré malo svahovitosť 70 %, pričom vznikalo nebezpečenstvo samovoľného pohybu upnutého dreva po teréne s kruhovou plochou cca 28 metrov, nechránil si svoje zdravie a sám sa ohrozil tým, že sa zdržiaval v ohrozenom priestore lanovky.

Keďže znalec jednoznačne neodpovedal na otázku, ktorú mu súd položil z iniciatívy odporcu, bol vyhotovený doplnok k znaleckému posudku, pričom v odpovedi na otázku, či vychádzajúc z popisu a skutočne vykonávanej práce odtrhnutím ťažného lana a vozíka vznikla situácia, ktorá bola priamym ohrozením zdravia a života navrhovateľa znalec uviedol nasledovné:

Podľa vykonaného znaleckého skúmania na mieste nehodovej udalosti bolo zistené, že terén samotného stanoviska svahu bol strmý, zvažoval sa až do 70 % sklonu, tento terén sa zvažoval aj doľava z pohľadu od stanovišťa lanovky od upínaného dreva, ale sklon terénu doľava bol mierny a neprevyšoval sklon terénu 70 %. Podľa fyzikálnych vlastností by sa približovaný strom po samotnom uvoľnení nepohyboval do priestoru stanovišťa č. 1, ktoré bolo v čase výkonu práce navrhovateľa najbezpečnejšie. Znalec uvádza, že počas výkonu približovania dreva - nákladu došlo k tomu, že skrytá, ale kontrolovaná energia vo forme síl v napnutom lane, hmotnosti nákladu, v odpore terénu vytvorila priame ohrozenie okoliu po tom, čo sa roztrhlo ťažné lano. Na základe akcie roztrhnutia ťažného lana došlo k reakcii, kedy sa dovtedy skryté a kontrolované energie uvoľnili, ale nekontrolovateľne vytvorili ohrozenie okoliu. Časť uvoľnených a nekontrolovaných fyzikálnych síl odovzdala energiu do nosného lana, kde sa pridružilo ohrozenie vo forme rozkmitaniu vozíka a jeho nekontrolované vymrštenie do priestoru. Akceptovateľná miera ohrozenia bola aj na stanovišti č. 1 v čase približovania, aj v čase očakávanej a náhlejšej zmeny situácie po roztrhnutí nosného lana.

Podľa § 196 Zákonníka práce, ods. 1, zamestnávateľ sa zbaví zodpovednosti celkom, ak preukáže, že jedinou príčinou škody bola skutočnosť, že

- a) škoda bola spôsobená tým, že postihnutý zamestnanec svojím zavinením porušil právne predpisy alebo ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, alebo pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hoci s nimi bol riadne a preukázateľne oboznámený a ich znalosť a dodržiavanie sa sústavne vyžadovali a kontrolovali, alebo
- b) škodu si spôsobil postihnutý zamestnanec pod vplyvom alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok a zamestnávateľ nemohol škodu zabrániť.

Podľa ods. 2 zamestnávateľ sa zbaví zodpovednosti sčasti, ak preukáže, že

- a) postihnutý zamestnanec porušil svojím zavinením právne predpisy alebo ostatné predpisy, alebo pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hoci s nimi bol riadne a preukázateľne oboznámený, a že toto porušenie bolo jednou z príčin škody,
- b) jednou z príčin škody bolo, že zamestnanec bol pod vplyvom alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok,
- c) zamestnancovi vznikla škoda preto, že si počínal v rozpore s obvyklým spôsobom správania sa tak, že je zrejmé, že hoci neporušil právne predpisy alebo ostatné predpisy, alebo pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, alebo osobitné predpisy, konal ľahkomyselne a musel si pritom byť vzhľadom na svoju kvalifikáciu a skúsenosti vedomý, že si môže privodiť ujmu na zdraví.

Podľa ods. 3, ak sa zamestnávateľ zbaví zodpovednosti sčasti, určí sa časť škody, za ktorú zodpovedá zamestnanec, podľa miery jeho zavinenia. V prípade uvedenom v odseku 2 písm. c) sa zamestnancovi uhradí aspoň jedna tretina škody.

Podľa ods. 4, pri posudzovaní, či zamestnanec porušil právne predpisy alebo ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci [odsek 1 písm. a) a odsek 2 písm. a)], alebo osobitné predpisy, nemožno sa dovolávať len všeobecných ustanovení, podľa ktorých si má každý počínať tak, aby neohrozoval svoje zdravie a zdravie iných.

Podľa ods. 5, za ľahkomyselné konanie podľa odseku 2 písm. c) nemožno považovať bežnú neopatrnosť a konanie vyplývajúce z rizika práce.

Podľa § 197 Zákonníka práce, zamestnávateľ sa nemôže zbaviť zodpovednosti, ak zamestnanec utrpel pracovný úraz pri odvracaní škody hroziacej tomuto zamestnávateľovi alebo nebezpečenstva priamo ohrozujúceho život alebo zdravie, ak zamestnanec tento stav sám úmyselne nevyvolal.

Súd vyhodnotil vykonané dokazovanie jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti a na základe tohto vykonaného dokazovania uzatvára:

V tomto konaní bolo povinnosťou súdu určiť rozsah zodpovednosti odporcu za pracovný úraz a vysloviť, či v zmysle § 197 Zákonníka práce zamestnávateľ navrhovateľa t.j. žalovaný účastník zodpovedá za pracovný úraz v plnom rozsahu. Podľa tvrdenia navrhovateľa v konaní bolo jednoznačne preukázané, že navrhovateľ utrpel pracovný úraz pri odvracaní nebezpečenstva, ktoré priamo ohrozovalo život alebo zdravie a navrhovateľ ako zamestnanec tento stav úmyselne nevyvolal. Z vykonaného dokazovania najmä zo znaleckého posudku Ing. M., ale aj výpovede svedka Z. E. bolo jednoznačne preukázané, že

počas výkonu práce a to približovania dreva dňa 5.5.2010 došlo k situácii, pri ktorej skrytá, ale kontrolovaná energia vo forme síl v napnutom nosnom lane, hmotnosť nákladu a odpor terénu vytvorila priame ohrozenie okoliu po tom, čo sa roztrhlo ťažné lano. Na základe akcie roztrhnutia ťažného lana došlo k reakcii, kedy sa skryté a kontrolované energie uvoľnili a nekontrolované vytvorili ohrozenie okoliu. Časť uvoľnených a nekontrolovaných fyzikálnych síl odovzdala energiu do nosného lana, kde sa pridružilo ohrozenie vo forme rozkmitania ťažného vozíka a jeho nekontrolované vymrštenie do priestoru. Navrhovateľ však tento stav úmyselne nevyvolal pokiaľ súd vychádza zo znaleckého posudku, miera ohrozenia života a zdravia bola aj na stanovišti č. 2, ale aj na stanovišti č. 1, kde bola miera ohrozenia akceptovateľná a to v čase približovania, aj v čase neočakávanej a náhlejšej situácie po roztrhnutí lana. Súd má za to, že zamestnávateľ, ktorý neporušil žiadnu zo svojich právnych povinností, za pracovný úraz navrhovateľa zodpovedá. V konaní bolo preukázané, že organizoval periodické školenia bezpečnosti práce, organizoval aj školenia o bezpečnosti práce na každom pracovisku v teréne, kde tá ktorá pracovná skupina vykonávala ťažbu dreva (dňa 21.4.2010 však boli pracovníci tejto pracovnej skupiny školení z predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, z vyhlášky č. 43/1985 Zb. o zaistení bezpečnosti práce s ručnými motorovými pilami a z pravidiel MLVD č. 3/89 o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, ťažbe, sústreďovaní, odvoze a manipulácii dreva, ktoré síce boli v platnosti v čase vykonávaného periodického školenia, ale neboli v platnosti v čase úrazu). Bolo tiež preukázané, že navrhovateľ sa týchto školení, či už periodických alebo samotného školenia v danej lokalite v Starej Vode dňa 21.4.2010 zúčastnil, keď predtým sa zúčastnil periodického školenia, následných testov z pravidiel bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, z ktorých prospel. Roztrhnutím ťažného lana a vymrštením vozíka došlo k nebezpečenstvu, ktoré priamo ohrozovalo život a zdravie navrhovateľa a navrhovateľ tento stav nevyvolal. Z vyššie uvedeného vyplýva, že zamestnávateľ zodpovedá za pracovný úraz v zmysle § 197 Zákonníka práce objektívne a nemôže sa zbaviť zodpovednosti, nakoľko navrhovateľ utrpel pracovný úraz pri odvracaní nebezpečenstva, ktoré priamo ohrozovalo jeho život a zdravie a nevyvolal úmyselne stav, ktorého následkom by bolo roztrhnutie ťažného lana s následným vymrštením vozíka.

Súd má však za to vzhľadom na právnu a skutkovú argumentáciu žalovaného účastníka, že je potrebné vyporiadať sa aj s ustanovením § 196 ods. 2 Zákonníka práce, podľa ktorého by sa zamestnávateľ zbavil zodpovednosti sčasti, ak by sa preukázalo, že navrhovateľ porušil svojim zavinením právne predpisy alebo ostatné predpisy alebo pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hoci bol s nimi riadne a preukázateľne oboznámený a že toto porušenie bolo jednou z príčin škody. V zázname o pracovnom úraze, ale aj v záveroch znalca Ing. M. sa konštatuje, že navrhovateľ porušil právne predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hoci bol s nimi riadne oboznámený a jednou z príčin pracovného úrazu bola aj skutočnosť, že sa zdržiaval v ohrozenom priestore. V tejto súvislosti je potrebné vymedziť pojem ohrozený priestor, preukázať, že navrhovateľ bol poučený o konkrétnom ohrozenom priestore a zdržiaval sa v čase vzniku nehodového deja priamo v tomto ohrozenom priestore. Z vykonaného dokazovania však vyplýva, že pojem ohrozený priestor bol v priebehu dokazovania definovaný rôznymi spôsobmi, pričom súdu boli prezentované najmenej štyri verzie ohrozeného priestoru.

Žalovaný účastník predložil súdu listinný dôkaz - všeobecné zásady bezpečnosti práce lanovkového približovania dreva (č.l. 71), v ktorom sa graficky znázorňujú ohrozené priestory lanovkového pracoviska. V zmysle tohto nákresu sa za ohrozený priestor považuje priestor okolo stožiaru lanovky, priestor pod podperou a jej okolím, priestor pod nosným lanom tak, že šírka ohrozeného priestoru predstavuje výšku zaveseného nosného lana, priestor vedľa a oproti približovanému nákladu a vnútorné uhly kladiek. Súčasne žalovaný účastník tvrdí, že bezpečným priestorom, ktorý nie je priestorom ohrozeným a v ktorom sa mal pri vykonávaní práce približovania a upínania kmeňa zdržiavať navrhovateľ, bol priestor nad bremenom a mimo nosného lana.

Svedok V. vymedzuje ohrozený priestor tak, že v žiadnom prípade nie je možné, aby sa pracovník postavil do protistrany, teda z pohľadu spodnej kotvy naľavo, pričom znalec Ing. M. podľa grafického náčrtu z pohľadu strojníka na pravej strane pripúšťa aj túto možnosť mimo ohrozenej časti označovanej prerušovanou čiarou. Znalec vymedzil v grafickej prílohe k znaleckému posudku ohrozený priestor trojuholníkom s prerušovanými stranami. Teda už priestor za prerušovanou čiarou smerom doprava z pohľadu ťažnej veže nie je ohrozeným priestorom, čo však v svedeckej výpovedi vylučuje svedok V.. Podľa svedka V. jediným bezpečným miestom, na ktorom sa mal nachádzať navrhovateľ, bolo miesto iba za kmeňom a to nad kmeňom a nikde inde. Svedok E.L. absolútne nepoznal pojem ohrozený priestor, hoci v konkrétnom teréne spolupracoval pri približovaní dreva s navrhovateľom.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že samotní pracovníci žalovaného účastníka definujú pojem ohrozený priestor rozdielne od určenia ohrozeného priestoru znalcom a i keď bol navrhovateľ školený z pravidiel

bezpečnosti pri práci, v zmysle nejasného zadefinovania ohrozeného priestoru nemôže byť táto skutočnosť posudzovaná na ujmu zamestnanca a posudzovaná ako zavinené porušenie pracovných povinností, keď sa po upnutí bremena postavil na miesto podľa jeho vyhodnotenia ako miesto najbezpečnejšie. Znalec i zamestnávateľ t.j. žalovaný účastník konštatujú porušenie právnych predpisov, ale žalovaný účastník ako zamestnávateľ pri zbavení sa objektívnej zodpovednosti za pracovný úraz musí preukázať, že postihnutý zamestnanec porušil právne predpisy svojim zavinením, čo v tomto konaní preukázané nebolo. Okrem toho súd uvádza, že v konaní nebolo preukázané porušenie § 15 ods. 2 pravidiel MLVD č. 3/89, podľa ktorého pri navíjaní a odvíjaní lán sa zakazuje osobám zdržiavať medzi lanami, pod lanami, pod zaveseným nákladom a upravovať pohybujúci náklad. Pracovníci uvoľňujúci náklad na svahu musia pracovať v hornej časti nákladu. Nebolo preukázané, že navrhovateľ sa zdržiaval pod nosným lanom a možno konštatovať, že stál aj nad bremenom. Nevyplýva to z grafického nákresu k znaleckému posudku, možno to však konštatovať z vykonaného dokazovania a to aj z dodatku k znaleckému posudku, keď znalec potvrdil, že terén a miesto, na ktorom stál navrhovateľ, sa nenachádzalo pod bremenom, ale nad bremenom. Takto možno situáciu vyhodnotiť z predloženej fotodokumentácie. Z náčrtu k znaleckému posudku vyplýva, že k zaseknutiu približovaného nákladu priom, ktorý tvoril prekážku v ceste, došlo na mieste označenom v grafickom náčrte ako vozík, čo korešponduje so svedeckou výpoveďou svedka Z. E.. Za predpokladu, že by došlo k zaseknutiu a následnému prasknutiu lana v nižšej polohe, potom by nemohlo dôjsť znalcom k vyznačeniu ohrozeného priestoru tak, ako je zakreslený v grafickej prílohe k znaleckému posudku. Pokiaľ je zo strany žalovaného účastníka vymedzený ohrozený priestor tak, že pracovníci nesmú stáť pod nosným lanom a nie pod bremenom, ale nad bremenom, navrhovateľ by musel stáť nad bremenom, teda v hornej časti terénu v blízkosti traktora - ťažnej veže resp. hornej kotvy, pretože iba takým spôsobom by splnil poučenie, že má stáť nad bremenom, ktoré sa približovalo smerom k strojníkovi. V praxi by to znamenalo, že pracovník, ktorý približuje bremeno, po jeho správnom ukotvení by sa musel presunúť smerom k ťažnej veži, teda k vrchnému stožiaru lanovky a musel by tak urobiť pri každom kuse približovaného dreva, čo pri danej konfigurácii terénu bolo vylúčené. Okrem toho by nespĺnil pokyn sledovať tento približovaný kmeň z miesta, kde bol daný pokyn na približovanie, keďže bol školený tak, že má sledovať približované bremeno na dohľad z miesta, kde stojí, pričom v ďalšej časti bližšie k ťažnej veži, mal už približovaný náklad sledovať strojník.

Ako bolo vyššie odôvodnené, vyhodnotením svedeckých výpovedí bol ohrozený priestor vyjadrený niekoľkými definíciami a vyhodnotením svedeckej výpovede svedka Z. E. taktiež nebolo preukázané, že navrhovateľ nedal povel na zastavenie, keď zistil, že došlo k zakliesneniu kmeňa o peň, teda nebolo preukázané ani porušenie pravidiel MLVD č. 3/89 v § 10 ods. 11, podľa ktorého mal sledovať sústreďovanie kmeňov a včas urýchleným signálom zastaviť prevádzku pri zachytení kmeňa alebo nákladu o prekážku. Z vyhodnotenia celého úrazového deja, ktorý trval 2-3 sekundy a konania navrhovateľa nevyplýva, že by navrhovateľ porušil právne predpisy svojim zavinením (nestačí porušenie predpisov, je potrebné zavinenie), preto súd konštatuje, že zamestnávateľ sa v zmysle § 196 ods. 2 písm. a/, ale ani písm. c/ Zákonníka práce nezabavil objektívnej zodpovednosti za škodu navrhovateľa pri pracovnom úraze a zodpovedá za tento pracovný úraz v zmysle § 197 Zákonníka práce.

V závere odôvodnenia tohto rozhodnutia vzhľadom na navrhovateľom namietanú skutočnosť, že vozík, ktorým sa približovalo drevo, nebol vybavený brzdou súd uvádza, že bola vyžiadaná dokumentácia od lanovky Larix Combi (H), ktorá nie je zahrnutá vo vyhláške č. 108/2009, ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s technickými zariadeniami tlakovými, zdvíhacími, elektrickými a plynovými a ktorou sa ustanovujú technické zariadenia, ktoré sa považujú za výhradné technické zariadenia. Podľa uvedenej vyhlášky nie sú určené na tieto zariadenia odborné skúšky a odborné prehliadky. Na lesné lanovky sa vzťahuje STN 4700005-3 a technické podmienky výrobcu Výskumnej stanice Masarykův les, Křtiny, Česká republika, kde sú stanovené len prehliadky po demontáži lesnej lanovky a to technologom a vedúcim pracovnej skupiny, ktorý je na túto činnosť vyškolený. Vozový zošit lanovky zaznamenáva všetky údaje vrátane porúch, závad a ich odstraňovanie, ktoré boli kontrolované prevádzkovým technikom zdvíhacích zariadení spolu s vedúcim pracovnej skupiny. Vlečné zariadenie lanovky (vozík) nemá brzdu, tá sa nachádza iba na navíjacom bubne ťažného lana a vozík je na nosné lano nasadzovaný pomocou dvojkladkového behúňa, ktorého západky zaisťujú vozík proti vyskočeniu z nosného lana. Ťažné lano z lanovky sa prevlečie hornou navádzacou klapkou, ďalej sa prevlečie padacou kladkou a jeho koniec sa zaisťuje svorkovou príložkou alebo dvoma lanovými svorkami. Teda tento typ vlečného zariadenia nemá brzdu a na ťažbu dreva bol obvykle používaný. V konaní nebolo preukázané, že by toto vlečné zariadenie fungovalo s poruchou, závadou, ktorá by nebola odstránená.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. v nadväznosti na ustanovenie § 149 ods.

1 O.s.p. a ich náhradu priznal navrhovateľovi, ktorý mal v konaní plný úspech. Trovy konania pozostávajú z náhrady trov právneho zastúpenia vyčíslených v zmysle vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. Ide o nasledovné úkony právnej pomoci v zmysle § 11 ods. 1 citovanej vyhlášky:

- príprava a prevzatie zastúpenia, podanie žalobného návrhu vychádzajúc z výpočtového základu za r. 2010 t.j. 2 x 55,45 eur t.j. 110,90 eur
- účasť na pojednávaní dňa 28.10.2010, v zmysle § 14 ods. 5 vyhlášky úkon v hodnote 1 t.j. 13,87 eur,
- režijný paušál 3 x 7,21 eur t.j. 21,63 eur

Spolu za úkony právnej pomoci v r. 2010 súd priznáva odmenu 146,48 eur.

Trovy ďalej pozostávajú z odmeny za tri úkony právnej pomoci v r. 2011 v zmysle § 11 ods. 1 citovanej vyhlášky:

- účasť na pojednávaniach dňa 10.2.2011, 7.3.2011 a vyjadrenie zo dňa 7.12.2011 vychádzajúc z výpočtového základu za r. 2011, z toho jeden úkon 57 eur, spolu 171 eur,
- 3 x 7,41 eur režijný paušál v zmysle § 16 ods. 3 t.j. 22,23 eur

Spolu za úkony právnej pomoci v r. 2011 súd priznáva odmenu 193,23 eur.

Trovy pozostávajú z ďalších dvoch úkonov právnej pomoci v r. 2012 podľa § 11 ods. 1 citovanej vyhlášky:

- vyjadrenie 15.2.2012, účasť na pojednávaní dňa 16.4.2012 vychádzajúc z výpočtového základu za r. 2012 t.j. jeden úkon 58,69 eur, spolu 117,38 eur
- režijný paušál 2 x 7,63 eur t.j. 15,26 eur

Spolu za úkony právnej pomoci v r. 2012 súd priznáva odmenu 132,64 eur.

Právnomu zástupcovi navrhovateľa boli priznané aj hotové výdavky pozostávajúce z cestovného v zmysle § 15 vyhlášky MS SR č. 644/2005 Z.z. osobným motorovým vozidlom OPEL ASTRA EČV: KE 395 HD do výšky cestovného rýchlikom Košice - Spišská Nová Ves za dni 28.10.2010, 10.2.2011 a 7.3.2011 vo výške 4 eur x 2 x 3 t.j. 24 eur.

Ďalšia náhrada hotových nákladov spočíva v cestovnom na ceste Košice - Spišská Nová Ves a späť dňa 16.4.2012, kedy sa právny zástupca navrhovateľa zúčastnil pojednávania na Okresnom súde Košice II pod sp.zn. 42C/172/2011 a na presun, ktorý zabezpečí jeho účasť na pojednávaní, bol nútený použiť osobné motorové vozidlo. Tieto cestovné náklady boli vyčíslené na 55,92 eur (/190 km x 0,2058 + /190 km x 5,5 l x 1,61 eur/ : 100), spolu cestovné náklady predstavujú sumu 79,92 eur.

Navrhovateľovi na účet právneho zástupcu bola priznaná aj náhrada za stratu času na ceste Košice - Spišská Nová Ves a späť v zmysle § 17 ods. 1 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z.:

- za deň 28.10.2010 v trvaní 2 hodiny t.j. 4 x 12,02 eur = 48,08 eur
- za dni 10.2. a 7.3.2011 v trvaní 4 hodiny t.j. 8 polhodín x 12,35 eur = 98,80 eur
- za deň 16.4.2012 dve hodiny t.j. 4 x 12,71 eur = 50,84 eur.

Spolu bola priznaná náhrada za stratu času vo výške 197,72 eur.

Celková náhrada trov právneho zastúpenia, ktorá bola priznaná navrhovateľovi a ktorú je povinný žalovaný účastník v zmysle § 149 ods. 1 O.s.p. zaplatiť na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Jozefa Koľa, bola súdom vyčíslená na 749,99 eur, na rozdiel od právneho zástupcu navrhovateľa, ktorý vyčíslil trovy právneho zastúpenia na 791,61 eur a žiadal priznať plnú výšku úkonu právnej pomoci za účasť na pojednávaní dňa 28.10.2010, ktoré bolo nemeritórne pojednávanie a nedošlo k prejednaniu veci.

V tomto konaní vznikli trovy štátu a to preddavkovaním znalečného znalcovi Ing. Bartolomejovi Dorovi. Žalovaný účastník zložil na znalecké dokazovanie zálohu 400 eur, pričom celková výška znalečného bola vyčíslená na 701,65 eur a 301,65 eur bola suma, ktorá bola znalcovi uhradená preddavkovo zo štátnych prostriedkov. O týchto trovách súd rozhodol v zmysle § 148 ods. 1 O.s.p. a zaviazal neúspešného účastníka zaplatiť štátu na účet tunajšieho súdu túto náhradu preddavkovaného znalečného.

Navrhovateľ je v zmysle § 4 ods. 1 písm. d/ oslobodený od platenia súdnych poplatkov, preto súdny poplatok z návrhu je povinný vo výške 99,50 eur v zmysle položky 1 písm. b/ uhradiť odporca.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu

smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/95Zb., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci.